

ES/PR-S
Ronny Andersson
Emanuel Carlsson
Martin Ribe

PM till Nämnden för KPI

Sammanträde nr 254
2016-05-11

Hantering av ränteavdraget i KPI

För beslut

Denna pm innehåller ett förslag till beslut om att ränteavdraget räknas in i KPI som ett avdrag på räntekostnaderna från och med januari-index 2017. Förslaget innebär att ränteavdraget reducerar produktgruppsvikten för räntekostnader samt att, i händelse av ett ändrat ränteavdrag, en justering även görs för detta prisindex.

INNEHÅLL

1	BAKGRUND	1
2	SYFTE	2
3	TIDIGARE DISKUSSION OCH BESLUT	2
3.1	SKA RÄNTEAVDRAGET RÄKNAS IN I KPI SOM ETT AVDRAG PÅ RÄNTEKOSTNADERNA?	2
3.2	TIDIGARE DISKUSSION OM OCH UTREDNING AV RÄNTEAVDRAGET I KPI	3
3.3	VARIANTER FÖR ATT RÄKNA IN RÄNTEAVDRAGET I KPI	4
3.4	ANDRA LÄNDER.....	5
3.4.1	Storbritannien	5
3.4.2	Finland	5
4	FÖRSLAG	5
4.1	JUSTERING FÖR DE HUSHÅLL SOM "SLÅR I TAKET"	5
4.2	EGET OCH LÅNAT KAPITAL	6
4.3	TEKNISK REDOGÖRELSE.....	6
4.4	EFFEKTER.....	7
	REFERENSER	11

1 Bakgrund

Det så kallade ränteavdraget är en del i hushållens möjlighet att kvitta kapitalförluster mot kapitalinkomster och sedan dra av en eventuell nettoförlust mot inkomstskatten på arbete i samband med den årliga deklARATIONEN. Hur denna skattereduktion ska hanteras i KPI har vid flera tidigare tillfällen diskuterats i Nämnden för KPI. Enligt nu gällande princip är ränteavdraget inte med.

På sammanträde 251 (2014-10-23) konstaterades att frågan om ränteavdraget hänger samman med vad som händer med övriga boendeposten och enheten har uppmanats att åter ta upp frågan i samband med den diskussionen. När det gäller övriga frågor kring boendeposten har dagens metod för bostadsrätterna ansetts vara mest problematisk och

nämnden har ställt sig positiv till att enheten fortsatt utreder en ny metod, liknande den som idag används för egna hem (sammanträde 253, 2015-10-21). Ledamöter i nämnden har även betonat vikten av att ett beslut om ränteavdragets hantering i KPI tas innan det är känt om det blir ett politiskt beslut om förändrat ränteavdrag.

2 Syfte

Syftet med denna pm är att presentera ett förslag till beslut om ändrade principer för hantering av ränteavdraget. Syftet är också att sammanfatta tidigare diskussion och redogöra för de argument – både för och emot – som finns när det gäller ett eventuellt hänsynstagande.

3 Tidigare diskussion och beslut

3.1 Ska ränteavdraget räknas in i KPI som ett avdrag på räntekostnaderna?

Olika argument för och emot att räkna in ränteavdraget i KPI, som ett avdrag på räntekostnaderna, har förekommit i tidigare diskussioner och utredningar. Nedan sammanfattas dessa argument.

Skäl att inte ta in ränteavdraget (nuvarande princip)

KPI:s huvudsakliga användningsområde är att vara ett kompensationsindex (se t.ex. 1999:124 s 37). Det rimligaste måttet på konsumentens köpkraft är den disponibla inkomsten så det är detta som bör vara föremål för kompensation. Kompensationen ska ske till följd av ändrade priser på varor och tjänster. Hushållen ska inte kompenseras för ”en avsiktligt företagen minskning eller ökning av det direkta skattetrycket”¹ (SOU 1953:23). Den disponibla inkomsten är redan justerad för sociala förmåner och direkta skatter. Att då ta in ränteavdraget gör att hushållen kompenseras för något som inte borde påverka kompensationen.

Vidare är International labour organization (ILO) tydliga i sina riktlinjer när det gäller att betalningar av direkta skatter inte ska ingå. I deras manual står följande:

”Transfers. A transfer occurs when one economic unit provides a good, service or asset, including money, to another without receiving any counterpart good, service or asset in return. As no good or service is acquired when a household makes a transfer, the transfer must be outside the scope. For this reason, compulsory cash transfers, such as payments of direct taxes on income or wealth, must be outside the scope of a CPI.”

Källa: ILO:s KPI-manual, paragraf 1.168

Även i ILO:s ”Resolution concerning consumer prices” finns följande att läsa:

”...payments of income taxes, social security contributions and fines are not considered to be consumer goods or services and should be excluded from the coverage of the index.”

¹ En direkt skatt (t.ex. inkomstskatt) betalas till staten av den som omfattas av den, i motsats till en indirekt skatt (t.ex. alkoholskatt) som betalas in av någon annan än den som egentligen är tänkt att bära bördan av den.

Källa: ILO, "Resolution concerning consumer prices", paragraf 14

Om storleken på ränteavdraget skulle få en än tydligare koppling till inkomsten blir problematiken större. Det är då också tekniskt svårare att ta hänsyn till det. Den kan möjligen också ifrågasättas om ett principbeslut för ränteavdraget bör betingas på dess nuvarande utformning.

Skäl att ta in ränteavdraget

Nuvarande metod för småhus med äganderätt i KPI innebär att följa löpande kostnader som förknippas med boendet. Ränteavdraget har en nära anknytning till boendet och sänker på ett konkret sätt hushållens räntekostnad. Detta borde återspeglas i KPI. Inom boendeposten finns redan undantag från principen att inte ta in direkta skatter, närmare bestämt ROT- och RUT-avdragen samt den kommunala fastighetsavgiften. Det är svårt att motivera att just ränteavdraget ska lämnas utanför.

Det går att argumentera för att ROT/RUT har en närmare koppling till själva produkten i och med att avdragen kommer på kundens faktura, medan ränteavdraget endast kommer i deklarationen. Även denna avgränsning är dock svår att motivera. Vad görs t.ex. om ROT-avdraget flyttar från fakturan och istället bara kommer i deklarationen, men i övrigt är oförändrat? Det är svårt att motivera för användare varför den typen av teknikalitet ska resultera i en prisförändring. Inkluderandet av den kommunala fastighetsavgiften i KPI går heller inte att motivera utifrån en sådan argumentation eftersom denna endast kommer i deklarationen. Om ränteavdraget betraktas som en produktnära skatt, borde den behandlas analogt med andra konsumtionssubventioner/skatter. Givet nuvarande behandling av andra skatter och avdrag inom boendeposten förefaller det alltså rimligt att ta in ränteavdraget.

3.2 Tidigare diskussion om och utredning av ränteavdraget i KPI

Mellan 1980 och 1984 gjordes utredningar om boendeposten. På KPI-nämndens sammanträde 137 (1982-04-01) behandlades frågan om olika modellalternativ för egnahemsposten. I samband med detta fattades ett beslut med konsekvens för ränteavdraget:

"Utan att i övrigt ta ställning till de av enheten redovisade modellerna beslöt indexnämnden att alla skatteeffekter förenade med egnahemsägande och lån i samband därmed skulle hållas utanför beräkningarna av konsumentprisindex. I sammanhanget markerade nämnden att behovet av alternativa indexberäkningar av typ levnadskostnadsindex för olika typer av hushållskategorier dels med och dels utan effekter av direkta skatter."

Ränteavdraget var på den tiden utformat på ett annat sätt och hur mycket som kunde dras av var beroende av marginalskatten. I dag påverkas inte storleken på ränteavdraget av marginalskatten. Avdragsreglerna var också generellt mer generösa än idag.

I KPI-utredningen (SOU 1999:124) belystes gränsdragningsproblematiken kring vilka skatter som ska beaktas. I det fall en direkt skatt har en nära anknytning till produkten resonerar KPI-utredningen att det ändå kan vara motiverat att ta in den i KPI. Utredningen nämner att ränteavdraget skulle kunna betraktas som en subvention på boende. Som en del i en ny metod för egna hem föreslog utredningen att ränteavdraget skulle räknas bort från vikten för räntekostnader, men inte från index (1999:124, s 7). I regeringens svar på utredningen togs den nya metoden för egna hem inte vidare och hanteringen av ränteavdraget förblev därmed oförändrad.

På KPI-nämndens sammanträde nr 230 (2006-10-18) diskuterades en ny modell för småhus med äganderätt ("Förslagsidé till intertemporal egnahemsansats"). Ett beslut fattades att vid ett eventuellt implementerande av modellen skulle avdragsrätten för utgiftsräntor räknas bort

från vikten, men inte påverka index. Den nya modellen infördes dock aldrig och därför förblev hanteringen av ränteavdraget oförändrad.

På KPI-nämndens sammanträde nr 245 (2012-04-26) presenterades ett diskussionsunderlag om potentiella utvecklingspunkter/möjliga brister i räntekostnadsindex (Andersson och Nilsson, 2012). En av punkterna handlade om hantering av ränteavdraget och enheten uppmanades återkomma med en separat pm om det, men nämnden framhöll att andra utvecklingspunkter skulle prioriteras.

På KPI-nämndens sammanträde nr 249 (2013-10-24) presenterades ett diskussionsunderlag med för- och nackdelar med att beakta ränteavdraget, samt idéer om hur implementerandet skulle ske i praktiken (Andersson 2013). Prisenheten uppmanades utreda frågan närmare och återkomma med förslag.

På KPI-nämndens sammanträde nr 251 (2014-10-23) presenterades ytterligare ett diskussionsunderlag för olika alternativa metoder att beakta ränteavdraget (Nilsson 2014) – enbart i vikten eller i både vikten och prisindex. Underlaget redogjorde för hur stora effekterna skulle varit på KPI under perioden 2010-2014 för de olika sätten att beakta. Underlaget visade också på hur de totala ränteutgifterna och därmed det genomsnittliga ränteavdraget ändras i takt med ökade bolåneräntor. Nämnden konstaterade dock att hanteringen av ränteavdraget i hög grad är beroende av vad som händer med resten av boendeposten. Frågan om ränteavdraget skulle åter tas upp i samband med diskussion om boendeposten i sin helhet.

På sammanträde 252 (2015-05-25) och 253 (2015-10-21) diskuterades vägval för boendeposten vidare och nämnden ställde sig positiv till att fortsätta utreda möjligheten om en ny metod för bostadsrätter, liknande den som idag används för egnahem.

3.3 Varianter för att räkna in ränteavdraget i KPI

Om ränteavdraget ska räknas in i KPI finns olika varianter på hur det kan göras. I en tidigare pm till Nämnden för KPI (Nilsson 2014) redogjordes för tre stycken:

- 1) Vikten för räntekostnader reduceras med ränteavdragsbeloppet, men prisindex påverkas inte.

Ränteavdraget medför på ett konkret sätt lägre räntekostnader för hushållen och därför bör de rimligen väga mindre i KPI-korgen. KPI ska dock enbart kompensera för ändrade priser på varor och tjänster – inte ett ändrat direkt skattetryck – därför bör ingen justering av prisindex göras i händelse av ett politiskt beslut om ändrat ränteavdrag.

- 2) Både vikt och indextal för räntekostnader påverkas. Vikten för räntekostnader reduceras med ränteavdragsbeloppet och prisindex påverkas vid ett ändrat ränteavdrag. Avskaffas ränteavdraget ökar index motsvarande den ökade kostnaden för hushållen.

Argumentet för detta alternativ istället för alternativ 1 är att givet att en justering görs för ränteavdraget i vikten, är det mer konsekvent att även göra motsvarande justering på index. Ett ändrat ränteavdrag påverkar också på ett konkret sätt hushållens kostnader, vilket borde speglas i index. Genomslaget i index kan dock ske på två sätt:

- a) Endast i de reviderade indextal som beräknas efter det gångna årets slut.

Ränteavdraget är en årlig skattereduktion och därför bör inte de månatliga indextalen påverkas i samma undersökningsmånad som ändringen träder i kraft. Ränteavdraget

tas istället med i de reviderade indexlänkarna.

- b) I aktuell period, dvs de månatliga indextalen påverkas direkt i samband med att ränteavdragsändringen börjar gälla.

Eftersom ränteavdraget kan uppfattas som en prisförändring redan i aktuell period och genomslaget i index bör därför ske direkt.

Prisenhetens förslag till beslut är enligt alternativ 2b, dvs att ta med ränteavdraget i både vikt och prisindex och att genomslaget sker direkt i aktuell period.

3.4 Andra länder

Det finns två länder i världen som i likhet med Sverige använder en kostnadsansats för småhus med äganderätt och som samtidigt har eller har haft ränteavdrag.

3.4.1 Storbritannien

Mellan 1969 och 2000 fanns i Storbritannien ett ränteavdrag ("mortgage interest relief at source", förkortat MIRAS). I den brittiska motsvarigheten till konsumentprisindex, "retail price index" (RPI), reducerades vikten för räntekostnader med avdraget. Dessutom justerades prisindex vid ändringen av ränteavdraget (Central statistical office 1994, s 24). I en utredning från den rådgivande kommittéen för RPI år 1994 slogs fast att skattelättnader såsom ränteavdraget sänker hushållens faktiska räntebetalningar och därmed bör finnas med i den modell som avser att fånga just löpande räntebetalningar (Central statistical office 1994, s 50).

3.4.2 Finland

Finland har idag ett ränteavdrag och såsom i Sverige kan ett eventuellt negativt netto, efter att kapitalinkomster och kapitalförluster kvittats, dras av från skatten på förvärvsinkomster (Skatteförvaltningen i Finland, 2016). I Finland sker dock under en övergångsperiod en planerad successiv nedtrappning av ränteavdraget med några procentenheter varje år. Den finska statistikbyrån räknar bort ränteavdraget från vikten för räntekostnader, men de gör ingen justering av prisindex (Statistikcentralen 2016).

4 Förslag

Prisenheten föreslår att det så kallade ränteavdraget räknas in i KPI genom att

- vägningstalet för räntekostnader reduceras motsvarande ränteavdragets storlek
- vid ett eventuellt ändrat ränteavdrag justeras även index räntekostnaderna. De månatliga indextalen skulle i så fall påverkas redan under aktuell period, dvs den undersökningsmånad som det politiska beslutet träder i kraft.

Förslagets principer föreslås börja gälla undersökningsåret 2017.

4.1 Justering för de hushåll som "slår i taket"

Upp till 100 000 kronor i kapitalförlust är ränteavdraget 30 procent. För den delen av kapitalförlusten som överstiger 100 000 kronor är avdraget 21 procent. Det avdrag som ska räknas bort från KPI:s räntekostnader ska lämpligen vara den genomsnittliga avdragsprocenten för hushållen. I praktiken är denna lägre än 30 procent.

I en pm till Nämnden för KPI på sammanträde 251 (Nilsson 2014), redovisades ett genomsnittligt ränteavdrag för alla hushåll på 29,59 procent, avseende år 2013. Andelen bygger på uppgifter från SCB:s inkomst- och taxeringsregister. Dock ingår både bolån och konsumtionslån.

Ränteutgifter för ett hushålls konsumtionslån torde mycket sällan överstiga 100 000 kronor och därmed kan vi anta ett avdrag på 30 procent för dessa. Uppgifter om hur stora konsumtionslånen är relativt boendelånen finns i SCB:s finansmarknadsstatistik. När statistiken började var andelen konsumtionslån ca 12 procent och har sedan dess successivt minskat till ca 7 procent. Givet dessa uppgifter och vårt antagande om att konsumtionslån dras av med 30 procent kan andelen ränteavdrag för enbart boende estimeras. Andelen sjunker då något, från 29,59 procent till 29,56 procent. Om räntan stiger och fler hushåll slår i taket kan skillnaden dock bli större och justeringen betydelsefull.

4.2 Eget och lånat kapital

Vägningstalet för räntekostnader inkluderar både kostnaden för lånat kapital och alternativkostnaden för att ha eget kapital bundet i fastigheten. Hushållet skulle kunna erhålla ränta genom att placera det nedlagda kapitalet någon annanstans t.ex. i räntepapper, därav uppstår en alternativkostnad. Samma räntesatsindex används för både lånat och eget kapital, nämligen räntesatsindex för lånat kapital. Huruvida detta är en rimlig approximation har varit föremål för lång diskussion i KPI-nämnden men i detta paper lämnar vi frågan därhän.

I dagsläget är ränteavdraget 30 procent på kapitalunderskott upp till 100 000 kronor. Över 100 000 kronor är ränteavdraget 21 procent. Givet synsättet att det egna kapitalet hade kunnat investeras i ett räntebärande papper, kan man analogt med ränteavdraget även ta hänsyn till kapitalinkomstskatten på sparande. Om ränteavdraget dras från räntekostnader på lånat kapital, torde även kapitalinkomstskatten dras från alternativkostnadsräntan som det egna kapitalet genererar. Kapitalinkomstskatten är inget som hushållet går miste om och kan då rimligen inte räknas som en alternativkostnad.

Det genomsnittliga ränteavdraget är, som beskrivits ovan, i dagsläget strax under 30 procent medan kapitalinkomstskatten i normalfallet är 30 procent rakt av.

Beskattningen av kapitalinkomst från sparande beror visserligen på vilken sparform som hushållet valt. För t.ex. investeringssparkonto görs en schablonbeskattning utifrån nivån på statslåneräntan och kapitalunderlaget. Att ta hänsyn till olika sparformer och försöka estimeras en genomsnittlig kapitalinkomstskattesats torde dock bli komplicerat och därför föreslås att i beräkningen använda den skattesats som gäller i normalfallet (30 procent).

Kapitalinkomstskatten på den ränteinkomst som en alternativ placering av det egna kapitalet hade kunnat generera är dock inte lika produktspecifik som ränteavdraget och det är därför principiellt möjligen mer problematiskt att justera för detta. Trots denna betänklighet anser vi att argumenten överväger för att ta med kapitalinkomstskatten i beräkningen på motsvarande sätt som för ränteavdraget, vilket också föreslås.

4.3 Teknisk redogörelse

Ränteavdraget föreslås reducera vikten för den lånade delen, medan kapitalinkomstskatten föreslås reducera vikten för det egna kapitalet. Om $B_{t-2}^{ored,tot}$ är det räntebelopp, för det totala nedlagda kapitalet (lånat och eget) som idag utgör vikten för räntekostnadsindex och

$B_{t-2}^{lån}$ är räntebeloppet för den lånade delen avseende år t-2 (t=aktuellt år),

A_{t-2}^l är avdraget på den lånade räntebeloppsdelen, dvs ränteavdraget i procent

och A_{t-2}^K är kapitalinkomstskatt i procent på räntebeloppsdelen för eget kapital.

Då kan det reducerade räntebeloppet, $B_{t-2}^{red,tot}$, räknas så här:

$$B_{t-2}^{red,tot} = B_{t-2}^{ored,tot} - B_{t-2}^{lån} \times \frac{A_{t-2}^L}{100} - (B_{t-2}^{ored,tot} - B_{t-2}^{lån}) \times \frac{A_{t-2}^K}{100}$$

Räntebeloppet för den lånade delen, $B_{t-2}^{lån}$, kan hämtas från SCB:s Finansmarknadsstatistik (utestående lån för t-2 multiplicerat med genomsnittlig låneränta för boendelån t-2).

För priset:

När det gäller prisindexdelen kan en justering för ränteavdrag och kapitalinkomstskatten också göras. Detta görs med en prisjusteringsfaktor. För den lånade delen använder vi faktor $J_{lån}$. För månad s ($m - 1 \leq s \leq m$) är

$$J_{t,s}^{lån} = \frac{(100 - A_{t,s}^L)}{100}$$

Därav fås indexjusteringsfaktorn $J_{t,m}^{lån} / J_{t-1,dec}^{lån}$ som kan multipliceras med den indexkomponent som kallas indexbas, dvs utvecklingen från december föregående år till aktuell månad.

Motsvarande justeringsfaktor kan räknas för det egna kapitalet:

$$J_{t,s}^{ eget} = \frac{(100 - A_{t,s}^K)}{100}$$

I KPI är räntekostnadsindex en produktgrupp och för dessa räknas, innan den längre sammankedjningen, ett s.k. indexbas ut, dvs index med december föregående år=100. I ett indexbas är viktbasperioden december t-1 och därför prisuppdateras det totala räntebeloppet till detta prisläge. Från Finansmarknadsstatistiken används också lånebelopp som avser också dec-1. Detta ger följande formel (viktat aritmetiskt index) för att räkna fram ett index som justerats för ränteavdraget, $I_{t-1,dec}^{t,m,justerat}$:

$$I_{t-1,dec}^{t,m,justerat} = I_{t-1,dec}^{t,m,ej\ justerat} \times \frac{B_{t-1,dec}^{lån}}{B_{t-1,dec}^{ored,tot}} \times \frac{J_{t,m}^{lån}}{J_{t-1,dec}^{lån}} + I_{t-1,dec}^{t,m,ej\ justerat} \times \left(1 - \frac{B_{t-1,dec}^{lån}}{B_{t-1,dec}^{ored,tot}}\right) \times \frac{J_{t,m}^{ eget}}{J_{t-1,dec}^{ eget}}$$

Här är $I_{t-1,dec}^{t,m,ej\ justerat}$ index för produktgruppen räntekostnader före justeringen för ränteavdraget.

4.4 Effekter

I en promemoria till nämnden 2014 (Nilsson 2014) redogjordes för effekter på KPI, dels sådana som kommer av själva införandet i och med att vägningsstalet reduceras motsvarande avdragets storlek, och dels sådana som följer vid ett ändrat avdrag från 30 procent till 5 procent. Effekterna beräknades med utgångspunkt från faktisk data från 2010 till augusti 2014. Införandet av ränteavdraget skedde 2010 och den fiktiva avdragsändringen skedde 2011.

Förslaget såsom det närmare beskrivits i avsnitt 4.3 innebär dock att avdraget på det egna kapitalet behandlas separat från ränteavdraget, vilket inte gjordes i promemorian från 2014. För att illustrera effekten av ett enbart ändrat ränteavdrag följer här en effektberäkning med ett scenario där ränteavdraget räknas in i KPI från och med 2010 och sedan ändras från 30 procent till 0 procent, men där kapitalinkomstskatten är oförändrad på 30 procent.

Tabell 1 – Effekt på inflationen från ett ändrat ränteavdrag från 30 till 0 procent

	2010	2011	2012	2013	2014
Ränteavdraget in 2010, sedan oförändrat	1,77	2,46	0,86	0,11	-0,05
Faktisk medelinflation	1,16	2,96	0,89	-0,04	-0,14
Diff	0,62	-0,50	-0,03	0,15	0,09
Ränteavdraget in 2010, ändras 2011 alt 1	1,77	2,46	0,86	0,18	-0,11
Faktisk medelinflation	1,16	2,96	0,89	-0,04	-0,14
Diff	0,62	-0,50	-0,03	0,23	0,03
Ränteavdraget in 2010, ändras 2011 alt 2.a	1,77	2,46	2,09	0,00	-0,11
Faktisk medelinflation	1,16	2,96	0,89	-0,04	-0,14
Diff	0,62	-0,50	1,20	0,04	0,03
Ränteavdraget in 2010, ändras 2011 alt 2.b	1,77	3,78	0,80	0,00	-0,11
Faktisk medelinflation	1,16	2,96	0,89	-0,04	-0,14
Diff	0,62	0,81	-0,09	0,04	0,03

Diagram 1 – Inflationen enligt olika alternativ då ränteavdraget ändras från 30 till 0 procent

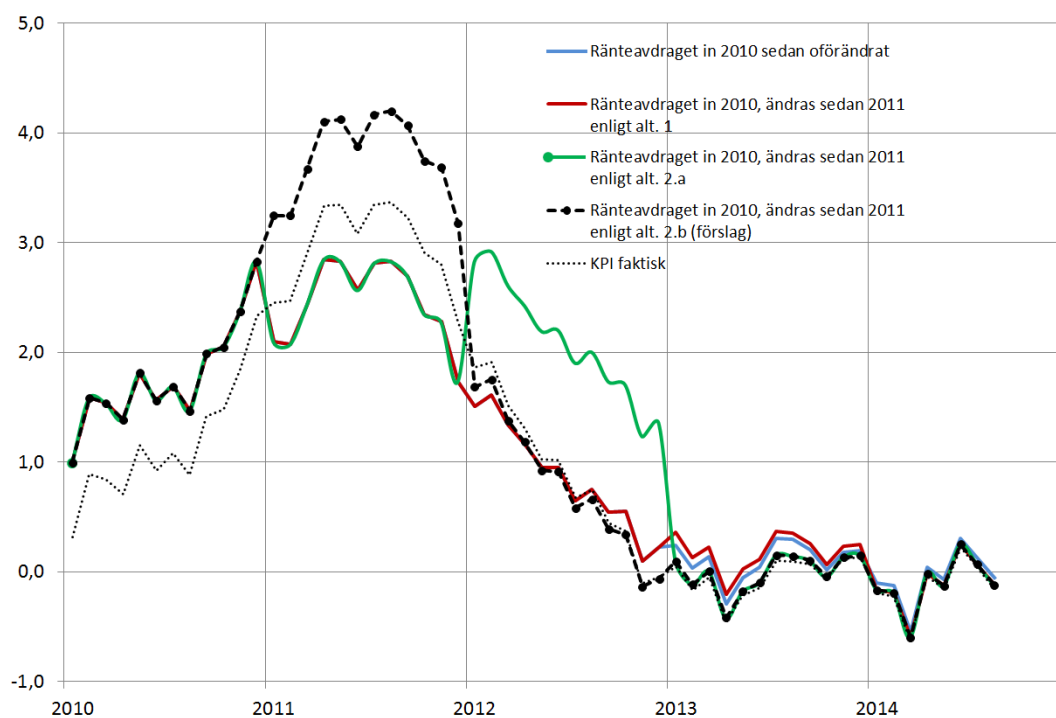
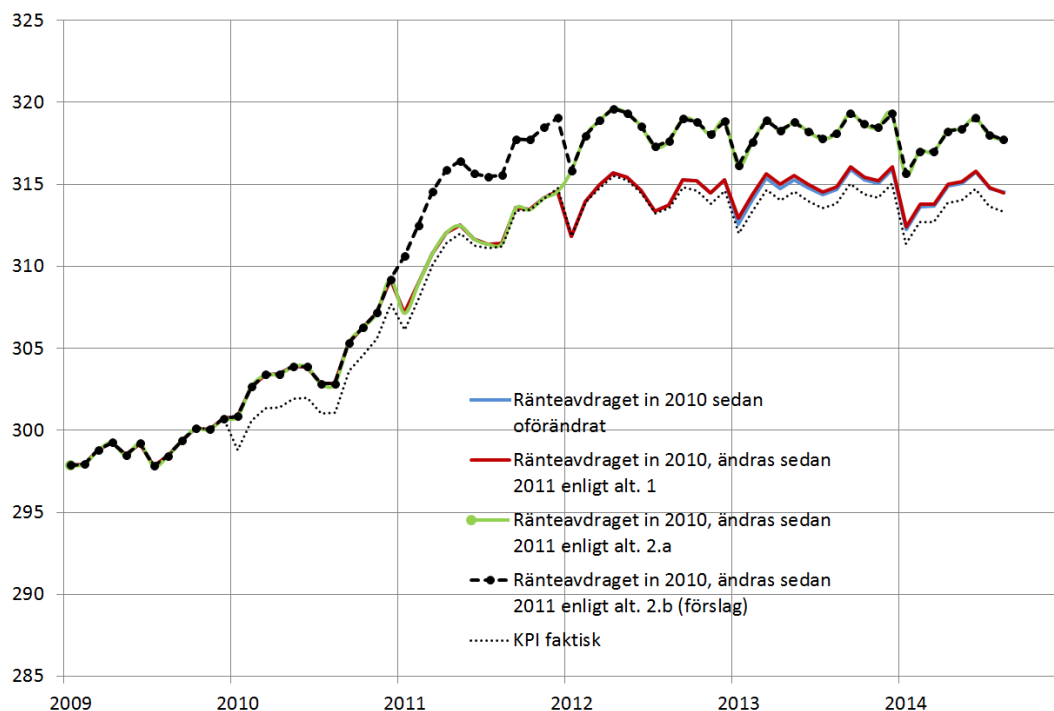

Diagram 2 – Index 1980=100 enligt olika alternativ då ränteavdraget räknas in i KPI år 2010 och sedan ändras från 30 till 0 procent år 2011

Vid ett scenario med ändrat ränteavdrag och oförändrad kapitalinkomstbeskattning - dvs att låta den del av både index och vikt som utgörs av eget kapital vara oförändrad men att justeringen slår igenom i den delen som avser lånat kapital - då dämpas effekten av ränteavdragsändringen på räntekostnadsindex med metoden enligt förslaget.

För åren 2010-2014 pendlade den delen av det totala räntebeloppet som utgjordes av lånat kapital mellan 70-75 procent, dvs endast 25 procent eget kapital.

Ett mer realistiskt scenario än ett omedelbart avskaffande är troligtvis en stegvis nedtrappning av ränteavdraget. Nedan visas effekterna för att ränteavdraget räknas in i KPI från och med 2010 och att ränteavdraget ändras från 30 till 25 procent år 2011.

Tabell 2 – Effekt på inflationen när ränteavdraget räknas in i KPI år 2010 och sedan ändras från 30 till 25 procent år 2011

	2010	2011	2012	2013	2014
Ränteavdraget in 2010, sedan oförändrat	1,77	2,46	0,86	0,11	-0,05
Faktisk medelinflation	1,16	2,96	0,89	-0,04	-0,14
Diff	0,62	-0,50	-0,03	0,15	0,09
Ränteavdraget in 2010, ändras 2011 alt 1	1,77	2,46	0,86	0,12	-0,06
Faktisk medelinflation	1,16	2,96	0,89	-0,04	-0,14
Diff	0,62	-0,50	-0,03	0,17	0,08
Ränteavdraget in 2010, ändras 2011 alt 2.a	1,77	2,46	1,07	0,09	-0,06
Faktisk medelinflation	1,16	2,96	0,89	-0,04	-0,14
Diff	0,62	-0,50	0,17	0,14	0,08
Ränteavdraget in 2010, ändras 2011 alt 2.b	1,77	2,68	0,85	0,09	-0,22
Faktisk medelinflation	1,16	2,96	0,89	-0,04	-0,14
Diff	0,62	-0,28	-0,04	0,14	-0,08

Diagram 3 – Inflationen enligt olika alternativ då ränteavdraget tas in i KPI år 2010 och sedan ändras från 30 till 25 procent år 2011

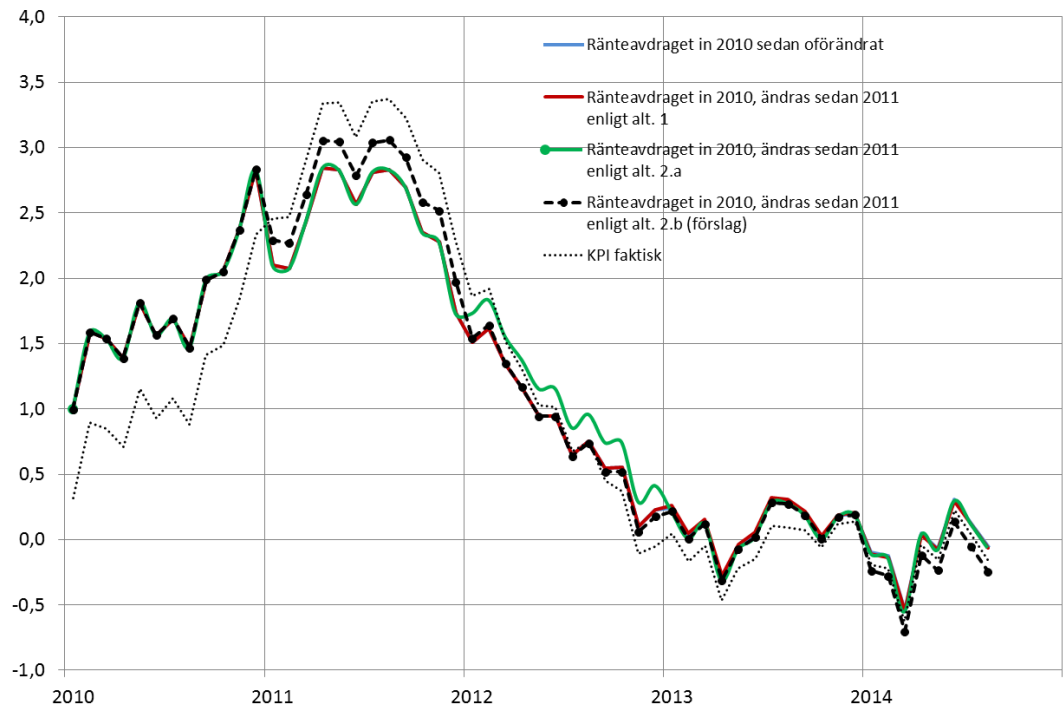
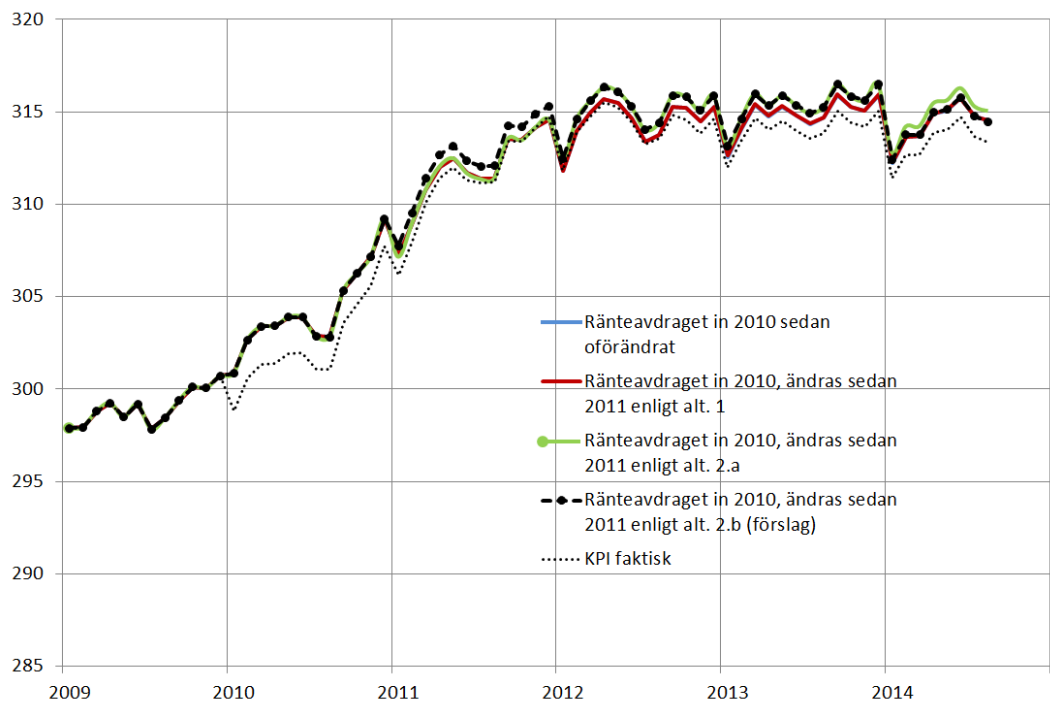

Diagram 4 – Index 1980=100 enligt olika alternativ då ränteavdraget räknas in i KPI år 2010 och sedan ändras från 30 till 25 procent år 2011

Effekten på inflationen och indexserien (1980=100) av själva ändringen i avdraget från 30 till 25 procent blir som väntat mindre, men effekten från själva införandet är alltså stort. Vid ytterligare nedtrappningar av ränteavdraget skulle också den längre tidsserien naturligtvis påverkas av det.

Referenser

Andersson 2013, Behandling av avdragsrätten för utgiftsräntor i räntekostnadsindex, pm till KPI-nämnden sammanträde 249

Andersson och Nilsson 2012, Beräkning av räntekostnads index, pm till KPI-nämnden, sammanträde 245

Central statistical office 1994, Retail prices index advisory committee: Treatment of owner occupiers' housing costs in the retail prices index – annex A, London

Nilsson 2014, Hantering av ränteavdraget, pm till KPI-nämnden sammanträde 251

Skatteförvaltningen i Finland 2016, Avdrag för räntor på bolån. Tillgänglig online:
https://www.vero.fi/sv-FI/Personkunder/Kop_av_bostad/Avdrag_for_rantor_pa_bolan
<2016-05-10>

Statistikcentralen 2016, epostkorrespondens med Satu Ruotsalainen 2016-04-29